

B door het jaar 9
M. Assumpta
2 juni 2024

Eerste lezing (Deut 5, 12-15)
Uit het boek Deuteronomium

De Heer God sprak: Ik wil dat jullie zich houden aan de sabbat.
Het is een heilige dag.
Zes dagen mogen jullie werken en bezig zijn met alles wat jullie moeten doen.
Maar de zevende dag is een dag die jullie besteden aan mij, jullie God.
Dan mogen jullie niet werken. Ook niet jullie zonen, dochters, slaven en slavinnen.
Ja, zelfs niet jullie runderen, jullie ezels en welke dieren ook.
Ook de vreemdelingen die in jullie steden wonen, mogen niet werken.
Ze moeten kunnen rusten, net als jullie.
Want door deze dag aan mij te wijden, zullen jullie nooit vergeten dat jullie slaven zijn geweest in Egypte, en dat ik het ben die jullie daaruit bevrijd heb.
Daarom wil ik dat jullie zich aan de sabbat houden.

Tweede lezing (2 Kor, 4,6-11)
Uit de tweede brief van de apostel Paulus aan de christenen van Korinthe

Zusters en broeders,
ooit heeft God gezegd: 'Er moet licht schijnen in het donker.'
Diezelfde God heeft nu ook licht laten schijnen in mij.
Hij heeft mij Jezus Christus doen kennen.
En in hem heb ik de glans van God zelf gezien.

Dat inzicht is een kostbare schat.
Maar wij bewaren die schat in een aarden pot.
De overgrote kracht van dit goede nieuws komt niet van onszelf, maar van God.
We worden van alle kanten aangevallen,
maar we geraken toch niet ingesloten.
We zien soms geen uitweg meer,
maar we zijn nooit ten einde raad.
We worden opgejaagd,
maar nooit in de steek gelaten.
We worden neergeveld,
maar gaan er niet aan dood.
Want we dragen altijd in ons bestaan het sterven van Jezus mee,
en zo zal ook het leven van Jezus in ons zichtbaar worden.
Zoals Jezus zullen ook wij sterven, maar ook in ons zal zijn leven zich openbaren.

Evangelie (Mc 2,23-28)
Uit het heilig evangelie volgens Marcus

Op een keer liepen Jezus en zijn leerlingen door de korenvelden.
Het was die dag sabbat.
De leerlingen van Jezus plukten koren om iets te eten.
De farizeeën zeiden tegen Jezus: 'Kijk nu!
Waarom doen jouw leerlingen iets dat op sabbat verboden is?'
Maar Jezus zei tegen hen:

‘Jullie weten toch wel wat David ooit gedaan heeft, toen hij en zijn mannen erge honger hadden? Dat was in de tijd dat Abjatar priester was. David ging de tempel in en hij at van het offerbrood, terwijl alleen priesters daarvan mogen eten. Maar David at dat brood toch, en zijn mannen deden dat ook.’ En Jezus voegde eraan toe: ‘De sabbat is gemaakt voor de mens. De mens is niet gemaakt voor de sabbat. Ik, als zoon van mensen, kan zelf bepalen wat je op sabbat mag doen.’

En Jezus ging weer naar de synagoge. Daar was ook een man met een vergroeide hand. De farizeeën letten goed op Jezus. Ze dachten: Als hij die man beter maakt op sabbat, kunnen we een klacht tegen hem indienen. Jezus zei tegen de man: ‘Kom eens hier staan.’ Toen vroeg hij aan de farizeeën: ‘Mag je op sabbat iets goeds doen? Of is het beter om iets slechts te doen? Mag je op sabbat iemands leven redden? Of is het beter om iemand dood te laten gaan?’ Maar de farizeeën gaven geen antwoord. Jezus keek hen aan. Hij was boos en verdrietig omdat ze hem niet wilden begrijpen. Jezus zei tegen de zieke man: ‘Steek je hand uit.’ De man stak zijn hand uit en meteen was de hand beter. De farizeeën liepen weg. Ze smeedden een plan om Jezus te doden.

Homilie

Z en B;

We horen het iedere morgen, de ellenlange opsomming van de files. Een half uur vertraging, soms zelfs een heel uur of meer. De auto, bedoeld om je snel van de ene plaats naar de andere te begeven, haalt zijn doel niet meer. In bepaalde gevallen ben je sneller af te voet, dan met de auto. Dat komt ervan als er teveel auto's zijn.

Zo gaat het ook met het gebruik van geneesmiddelen. Ze dienen om je te genezen als je ziek bent. Maar als je er teveel van neemt wordt er nog zieker van. Ze missen dan duidelijk hun doel en bewerken juist het tegendeel.

En toch blijft de auto-industrie de verkoop van steeds meer auto's aanmoedigen. En zorgt de farmaceutische dat de dokters als maar meer geneesmiddelen voorschrijven.

Het doel van de auto-industrie is niet meer dat we ons sneller en veiliger kunnen verplaatsen, maar dat er meer winsten worden gemaakt. Zo ook met de geneesmiddelensector, die aan de Covid pandemie gouden zaken heeft gedaan. Winst maken is hun doel geworden, en hun product is het middel.

De Griekse wijsgeer Aristoteles waarschuwde er al voor 2400 jaar geleden, en Karl Marx heeft er 150 jaar geleden een naam aan gegeven: de doelmiddel-verdraaiing.

En daardoor loopt er zoveel verkeerd in de samenleving.

Als ziekenhuizen de patiënten gaan zien als middelen om hun dure scanners afbetaald te krijgen...

Als politieke partijen niet meer de zaak van de gemeenschap dienen, maar enkel hun zetels in parlement en regering willen veilig stellen...

Als banken die niet meer de belangen van de spaarders voorop stellen, maar die van de aandeelhouders...

Als scholen vergeten dat ze er zijn voor de leerlingen, en vooral de belangen van de leerkrachten behartigen....

Ja, wanneer kerken niet meer de boodschap van liefde uitdragen, maar ruzie maken over dogma's en leerstellingen, en vechten voor hun grote gelijk... dan loopt het mis in de wereld.

Z en B,

eigenlijk was het dat waar Jezus zich zo kwaad over heeft gemaakt in zijn discussie over de sabbat.

De sabbat, die zevende dag van rust, was door Mozes in de wet ingeschreven om de mensen uit te nodigen niet al hun tijd aan zichzelf en de dagelijkse beslommingen te besteden, maar om ook wat tijd voor God vrij te maken, en om zich af te vragen: "zit ik goed tegenover Gods wet?". En die wet was eenvoudig en krachtig: "Gij zult Jahweh uw God beminnen en uw naaste als uzelf..."

De sabbat was bedoeld als een regelmatig weerkerende stapsteen naar God toe en naar mekaar toe, een uitnodiging tot liefhebben en goed zijn. En daar komt nu een man met een handicap aan zijn hand naar Jezus toe en doet beroep op zijn goedheid. En de farizeeërs houden hem in het oog: "zal hij die man helpen?"

Eigenlijk was het de uitgelezen dag om te helpen, om in naam van Jahweh goed te doen aan de mensen. Maar de farizeeërs begrepen het niet zo. Ze hadden bij Mozes gelezen: Op de zevende dag mag je geen enkele arbeid verrichten: jijzelf niet, jouw zoon niet, jouw dochter niet, zelfs niet de vreemdeling binnen jouw poorten. En ze lazen dat zo letterlijk dat een jood op sabbat volgens hen omzeggens niets mocht doen, ook niet iemand helpen wie in nood was. En dat maakte Jezus kwaad. Het was waar: Mozes wilde dat er op sabbat niet gewerkt werd, maar dan wel omdat er tijd beschikbaar zou komen voor God en voor de mensen.

Maar de farizeeërs waren dit doel helemaal uit het oog verloren, en ze overdreven zodanig met hun sabbatwet dat ze geen oog meer hadden voor een medemens in nood. "Dat is toch de wereld op zijn kop", zei Jezus, "de sabbat is er voor de mens, maar niet de mens voor de sabbat..." En hij trok zich van de farizeeërs en hun wetten niets aan en genas de man met de misgroeide hand.

Z en B,

Normaal gezien zou ik nu moeten kunnen zeggen: en de leerlingen van Jezus hadden het begrepen, en ze gaven die boodschap door aan hun leerlingen, en van generatie op generatie wist men met de wetten zo om te gaan dat steeds het

uiteindelijk doel werd gediend: de liefde tot God en de liefde tot de mensen. Maar is dat wel zo?

Als we eerlijk zijn moeten we jammer genoeg erkennen dat ook wij veelal in het zelfde bedje ziek zijn als de farizeeërs. Neem nu de vraag van Jezus om geregeld samen te komen in gemeenschap en brood en beker met mekaar te delen als teken van liefde. Een pracht van een ritueel: allen rond dezelfde tafel, etend van hetzelfde brood en drinkend van dezelfde beker, en ondertussen het leven met mekaar delen. Blij zijn met de vreugde van de ander, delen in de pijn die hen treft; bekommerd zijn om de zorgen die hen beknellen; en mekaar de hand reiken om hulp te bieden.

Maar gebeurt dat voldoende als geloofsgemeenschappen samenkomen, iedere week in de eucharistie? Leggen ze niet te eenzijdig nadruk op de juiste rituelen en hebben ze er de ziel niet uit laten verdwijnen? Het gemeenschapsgevoel en de blijheid om mekaar te ontmoeten en de warmte van de menselijke nabijheid, is dat nog echt voelbaar? Dient de vorm nog het doel?

Z en B,

Ik denk dat het verminderen van de zondagspraktijk niet alleen te maken heeft met gebrek aan geloof, maar evenzeer met het feit dat de mensen de warmte, de vreugde, de aanstekelijkheid van dat geloof niet meer voelen in de momenten van samenkomst.

Ik denk dat het de opdracht is van de kerk en van ons allemaal om ons geloof geestdriftiger te beleven, en vormen te zoeken om deze geestdrift te laten uitstralen wanneer we als christenen samenkomen.

Een beetje zoals de eerste christenen deden. En de mensen zegden over hen: "Zie hoe ze van elkaar houden..."

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.